

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 27.03.1972, sp. zn. 4 Cz 3/72, ECLI:CZ:NS:1972:4.CZ.3.1972.1

Číslo: 54/1972

Právní věta: Železniční stanicu nie je možné považovať za organizáciu v zmysle ustanovenia § 8 Zák. práce, ktorá by mohla vystupovať v občianskom súdnom konaní ako účastník konania.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 27.03.1972

Spisová značka: 4 Cz 3/72

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Organizace socialistické, Osoby právnické, Účastníci řízení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 5

§ 103

§ 19

§ 244

§ 245

§ 246

§ 247

§ 248

§ 249

§ 250 109/1964 Sb. § 14

§ 42 114/1964 Sb. § 1 65/1965 Sb. § 8

§ 78

§ 79

§ 81 116/1966 Sb. § 11

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54/1972 sb. rozh.

Železniční stanicu nie je možné považovať za organizáciu v zmysle ustanovenia § 8 Zák. práce, ktorá by mohla vystupovať v občianskom súdnom konaní ako účastník konania.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 27. 3. 1972, [4 Cz 3/72](#))

Náčelník železničnej stanice v S. uložil 9. 3. 1971 navrhovateľke, ktorá na tejto stanici pracovala ako dozorca výhybiiek, disciplinárne opatrenie podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) Disciplinárneho poriadku pre pracovníkov železničnej dopravy a aparátu Ministerstva dopravy, a to odňatie paušálnych odmien a iných zložiek mzdy vyjadrujúcich osobné ohodnotenie počas 3 mesiacov s odôvodnením, že neposlúchla príkaz náčelníka stanice z 11. 2. 1971, aby dňa 12. 2. 1971 nastúpila výkon práce na železničnej stanici v N.

Okresný súd v Prievidzi (ktorému námietky navrhovateľky proti tomuto rozhodnutiu o kárnom opatrení predložil ZV ROH železničnej stanice v S.) rozsudkom zrušil rozhodnutie o kárnom opatrení a zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľke trovy konania 220 Kčs a súdu 60 Kčs ako súdny poplatok za návrh.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozhodnutím súdu prvého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Kárne opatrenie ukladá vedúci organizácie alebo iný ním splnomocnený pracovník (§ 78 ods. 1 Zák. práce); kárne opatrenie treba vydať písomne formou rozhodnutia (§ 79 ods. 5 Zák. práce). V súdnom konaní sa toto rozhodnutie preskúmava podľa ustanovení § 244 až § 250 O. s. p.; preto súd rozhoduje uznesením, ktorým buď potvrdí alebo zruší preskúmané rozhodnutie, a nie rozsudkom ako v danom prípade rozhodol súd prvého stupňa (§ 249 ods. 1 O. s. p.). 1)

Súd má povinnosť podľa ustanovenia § 103 O. s. p. kedykoľvek počas konania prihliadať na to, či su splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, teda aj na to, či účastníci alebo niektorý z nich má spôsobilosť byť účastníkom konania podľa ustanovenia § 19 O. s. p.

Podľa ustanovenia § 5 O. s. p. súdy poskytujú občanom i organizáciám poučenie o ich právach a povinnostiach, pomáhajú im pri uplatnení ich práv a všestranne dbajú na to, aby nikto pre nedostatok právnych znalostí neutrpel ujmu.

Z hľadiska týchto ustanovení mal súd prvého stupňa skúmať, či odporca má právnu subjektivitu a navrhovateľku na prípadne zistený nedostatok upozorniť, aby správne označila odporcu v tomto konaní.

Zákon priznáva spôsobilosť byť účastníkom konania tomu, kto je spôsobilý byť nositeľom práv alebo právom chránených záujmov či povinností. Túto spôsobilosť upravujú príslušné hmotneprávne predpisy, ktoré prichádzajú pri konkrétnom právnom vzťahu do úvahy.

Účastníkom konania, v ktorom sa preskúmava rozhodnutie o uložení kárneho opatrenia, je organizácia, ktorej pracovník kárne opatrenie uložil, a pracovník, ktorému sa kárne opatrenie uložilo (§ 81 ods. 3 Zák. práce).

O socialistickej organizácii ako účastníkovi pracovnoprávných vzťahov, ďalej o tom, čo treba rozumieť pod socialistickou organizáciou, ako aj o tom, kto má právo za organizáciu vystupovať a v jej mene konať, hovorí ustanovenia § 8 a nasl. Zák. práce. Avšak základným predpisom upravujúcim právne postavenie socialistickej organizácie je Hospodársky zákonník (§ 14 a nasl., § 42 a nasl.). 2) V zmysle týchto ustanovení železničnú stanicu nie je možné považovať za organizáciu, ktorá by bola nositeľom práv a povinností a ktorá by mohla byť účastníkom konania v spore o pracovnoprávných vzťahoch.

Železničná doprava v republike je rozdelená na štyri organizačné celky: Východná dráha, Stredná dráha, Severozápadná dráha a Juhozápadná dráha, ktoré majú podľa ustanovenia § 14 a nasl. Hosp.

zák. právnou subjektivitu a môžu vlastným menom vystupovať ako účastníci hospodárskoprávnych, občianskoprávnych a pracovnoprávnych vzťahov; v súdnom konaní majú plnú procesnú spôsobilosť. Treba ešte poznamenať, že z povinnosti zápisu do podnikového registra boli dráhy vyňaté ustanovením § 1 ods. 2 vyhlášky č. 114/1964 Zb. o podnikovom registri.

Za tohto stavu nemožno preto železničné stanice považovať za organizácie v zmysle ustanovenia § 8 Zák. práce, ktoré by mohli vystupovať ako účastníci občianskeho súdneho konania, lebo sú len nižšími organizačnými zložkami - výkonnými jednotkami - niektorej zo spomenutých štyroch dráh. Nemôžu vystupovať v konaní ani vtedy, ak náčelník stanice vydal rozhodnutie o kárnom opatrení. Preto ani železničná stanica v S. nemohla byť účastníkom v tomto spore a nemohla byť zaviazaná na zaplatenie trov konania, ako to v danom prípade rozhodol súd prvého stupňa.

Ďalšie pochybenie súdu prvého stupňa je v tom, že zaviazal odporcu zaplatiť poplatok za návrh na účet súdu, hoci podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. j) zákona č. 116/1966 Zb. sú od súdneho poplatku oslobodené aj konania vo veciach preskúmania rozhodnutí iných orgánov než súdov.

Súd prvého stupňa porušil teda zákon v ustanoveniach § 5, § 19, § 103 a § 249 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 8 a § 81 ods. 3 Zák. práce i § 11 ods. 1 písm. j) zákona č. 116/1966 Zb.

1) porov. rozhodnutie uverejnené pod č. 80/1968 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR, ako aj rozhodnutie uverejnené pod č. 60/1970 Zbierky súdnych rozhodnutí

2) zákon č. 109/1964 Zb. (úplné znenie so zmenami a doplnkami bolo hlásené pod č. 37/1971 Zb.)